

Jaarverslag 2023

Commissie van Toezicht Penitentiaire Inrichting Zwolle

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
1. De inrichting en de Commissie van Toezicht	4
<i>De inrichting</i>	4
<i>De Commissie van Toezicht (CvT)</i>	4
2. Algemeen	5
3. De toezichthoudende taak	9
4. De adviestaak	10
5. De bemiddelingstaak	10
6. De rechtsprekende taak	11
<i>Overzicht doorlooptermijn Commissie van Toezicht PI 2022 – 2023:</i>	12
7. Overige vermeldingswaardige activiteiten en gebeurtenissen	12
8. Conclusies en aanbevelingen	13

Voorwoord

Dit is het jaarverslag van de Commissie van Toezicht (CvT) van de penitentiaire inrichting Zwolle. Dit jaarverslag geeft een indruk en overzicht van de werkzaamheden van de toezichthoudende taak van de Commissie van Toezicht over het jaar 2023.

Vergeleken met 2022 is de instroom van het aantal grieven en klachten nagenoeg gelijk gebleven. De meest opvallende klachten waren die van de vrouwelijke gedetineerden die op de TA verblijven. Het overgrote deel van de twintig vrouwen, verdacht of veroordeeld voor terroristische misdrijven, heeft jonge kinderen die bij pleeggezinnen of familie door heel Nederland zijn ondergebracht. De CvT behandelde een aantal klachten over de beperkte mogelijkheden voor moeder-kindbezoek en over dat er in het 3^e kwartaal de mogelijkheid tot beeldbellen werd afgeschaft. De CvT heeft naar aanleiding hiervan dit thema als beleidspunt ingebracht bij de RSJ.

In mei is de een Inspectierapport over grensoverschrijdend gedrag in de vrouwengevangenis Nieuwersluis verschenen. In de media is hier volop over gesproken. De CvT heeft en zal in de loop van 2024 vorm gaan geven aan de functie van aandachtsfunctionaris sociale veiligheid. In het jaarverslag 2024 zal hieraan een apart hoofdstuk aan worden besteed.

In december had de commissie het plotseling overlijden van een lid te betreuren. Daarnaast heeft een aantal leden ten gevolge van kort- en langdurige ziekte geen activiteiten voor de commissie kunnen uitvoeren. Het ledenbestand is in 2023 ten opzichte van 2022 ongewijzigd gebleven. Begin 2024 zullen er twee nieuwe leden worden geworven.

De PI Zwolle is er na een uitgebreide wervingsactie in geslaagd een groot aantal nieuwe personeelsleden aan te stellen. De samenstelling van de directie is ook aanzienlijk gewijzigd met de komst van drie nieuwe directieleden. De samenwerking wordt als bijzonder prettig ervaren. De Commissie wil hierbij een woord van waardering en dank uitspreken!

Namens de leden van de Commissie van Toezicht,

mr. Jantina Rump, voorzitter

1. De inrichting en de Commissie van Toezicht

De inrichting

De Penitentiaire Inrichting (PI) Zwolle bestaat uit de locaties Zuid 1 en Zuid 2. De PI Zwolle heeft een totale capaciteit van 403 bedden. Op 31 december 2023 was de bezetting 332 met een reservecapaciteit (inclusie het in stand te houden) van 71. De bedbezetting was op 31 december 2023 gemiddeld en afgerond 308. Deze zijn als volgt verdeeld: Het Huis van Bewaring heeft 35 plaatsen voor mannelijk gedetineerden. In het Gevangenisregime kunnen 98 mannen worden geplaatst, waarvan 13 binnen de Extra Zorg Voorziening (EZV). Voor vrouwen zijn er 7 plaatsen (gevangenis), waarvan 1 binnen de EZV en 22 binnen de Instelling voor stelselmatige daders (ISD). Het Penitentiair Psychiatrisch Centrum (PPC) biedt plaats aan 146 patiënten, voor zowel mannen als vrouwen. Daarnaast heeft de PI Zwolle nog 2 bijzondere regimes: de leefafdeling GHB-somatiek en de Terroristenafdeling (TA) voor vrouwen. Binnen het GHB-somatiek-regime zijn er momenteel 4 plaatsen die zowel door mannen als door vrouwen bezet kunnen worden. Op de TA is er plek voor 20 vrouwen.

De vestigingsdirecteur de heer H. Plattel heeft de PI verlaten en is op 1 december 2023 opgevolgd door mevrouw E. Beltman. De vacatures die ontstonden naar aanleiding het vertrek van twee plaatsvervangend vestigingsdirecteuren zijn opgevuld door mevrouw E. Deegmulder en mevrouw L. Hordijk.

De Commissie van Toezicht (CvT)

De samenstelling van de Commissie van Toezicht voldoet aan de vereisten zoals gesteld in artikel 11 van de Penitentiaire maatregel. Alle in de wet genoemde beroepsgroepen zijn in de CvT aanwezig. Schematisch overzicht van de Commissie van Toezicht van de PI Zwolle 2023:

Leden

Naam	Benoemd per
Mw. mr. J.H. Rump (<i>voorzitter</i>) <i>Advocaat</i>	30 januari 2011
<i>Predikant</i>	1 januari 2022
<i>Manager opvang vreemdelingen</i>	15 april 2022 – 7 december 2023
<i>Jurist en zelfstandig ondernemer</i>	1 januari 2022
<i>Docent</i>	23 februari 2009
<i>Directeur onderwijsinstelling</i>	1 april 2012
<i>Psychiater/psychotherapeut</i>	30 maart 2015
<i>Behandelfunctionaris Belastingdienst</i>	1 december 2016
<i>Psychotherapeut/arts</i>	1 mei 2017
<i>Manager zorginstelling</i>	1 maart 2020
<i>Orthopedagoog</i>	1 juni 2021
<i>Rechter (plaatsvervangend voorzitter)</i>	1 juni 2021
<i>Docent en beeldend kunstenaar</i>	1 november 2021
<i>Rechter (plaatsvervangend voorzitter)</i>	1 januari 2022

Ambtelijk secretarissen (werkzaam bij de rechtbank Overijssel)

Naam	Benoemd per
secretaris	1 augustus 2020
(plaatsvervangend secretaris)	1 september 2022
secretaris	9 maart 2023

De administratieve werkzaamheden ten behoeve van de Commissie van Toezicht (CvT) werden verricht door drie administratief medewerkers (deels part time), allen werkzaam bij de rechtbank Overijssel, locatie Zwolle.

In het kader van de deskundigheidsbevordering organiseert de CvT jaarlijks een of meer plenaire bijeenkomsten. In maart heeft een medewerker van de directie DJI een presentatie gegeven over de implementatie van de nieuwe voedselverstrekkings. In april heeft de directeur zorg en behandeling de procedures van de verschillende vormen van dwangbehandelingen uiteengezet. De operationeel manager van de TA heeft in mei tijdens de vergadering verteld over de gang van zaken op de TA. In november is een bezoek afgelegd aan de tijdelijke regionale opvanglocatie vluchtelingen in Zwolle (AZC). Eén van de secretarissen heeft in november de Landelijke Themadag CvT's bijgewoond die in het teken stond van het thema "herkennen van grensoverschrijdend gedrag en de rol van de toezichthouder".

2. Algemeen

De zittingen van de beklagcommissie vinden in beginsel de laatste maandagmiddag van de maand en de tweede vrijdagochtend van de maand plaats. Aansluitend aan de maandagzitting vindt telkens de vergadering van de Commissie van Toezicht plaats. Tijdens het verslagjaar 2023 hebben er 23 reguliere zittingen doorgang vinden. Vanwege het grote aantal ontvangen verzoeken tot rogatoir was één van die zittingen omgezet naar een zogenoemde Rog-zitting. Alle beklagcommissiezittingen en de vergaderingen van de CvT werden in de PI gehouden.

De maandcommissaris (MC) legt twee keer per maand een bezoek aan de PI af. Deze bezoeken vinden doorgaans op de 1e en de 3e donderdagochtend plaats. De CvT heeft voor het 4-ogen-principe gekozen. De bemiddelingsgesprekken met een klager worden daarom door twee leden gevoerd. Indien nodig worden er extra MC-bezoeken gepland.

Met ingang van 2023 wordt aan de gedetineerde die bij het inrichtingspersoneel om een beklagformulier vraagt, een informatiefolder over de werkwijze van de CvT uitgereikt. Daarnaast heeft de CvT op het Intranet van de PI een pagina. Het doel hiervan is om klagers beter te informeren over welke klachten de commissie behandelt en tot wie zij zich kunnen wenden in geval van een klacht over medisch inhoudelijke kwesties of klachten die zien op het vervoer door de Dienst Vervoer en Ondersteuning (DV&O).

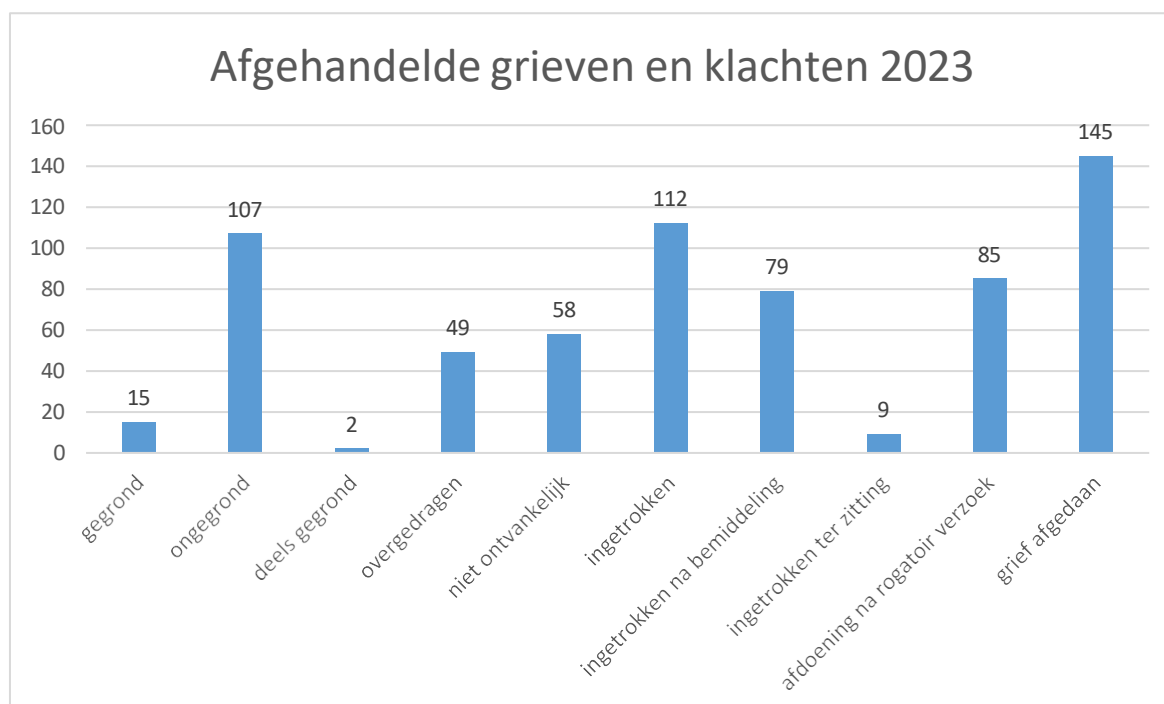
De CvT heeft in 2023 de elektronische Samenwerkfunctie (eSWF) volledig in gebruik genomen. Dit betekent dat stukken niet meer via de post worden verzonden en alle communicatie en uitwisseling van stukken via de beveiligde digitale weg verliepen. Tijdens MC-bezoeken en beklagcommissiezittingen gebruikten de leden hun eigen elektronische device om stukken te raadplegen. Dit heeft veel inzet van alle partijen gevergd en de CvT is er dan ook trots op dat zij deze werkwijze heeft omarmd.

Eind 2023 was de werkvoorraad 129 die bij de voorraad van 2024 wordt meegeteld.

Hieronder overzichten van de klachtenafhandeling 2023 ten opzichte van 2022, het aantal afgehandelde klachten per afdoeningsmodaliteit, de maandelijkse klachteninstroom en overzichten instroom per onderwerp (vanwege de leesbaarheid verdeeld over meerdere grafieken).

Overzicht 2022 ten opzichte van 2023:

	2022	2023
Totaal Ingekomen klachten en grieven	660	664
Totaal afgehandelde klachten en grieven	729	661
<i>(deels) Gegrond</i>	2	15
<i>Ongegrond</i>	99	107
<i>Niet-ontvankelijk</i>	129	58
<i>Ingetrokken</i>	102	112
<i>Ingetrokken ter zitting</i>	4	9
<i>Ingetrokken na bemiddeling MC</i>	91	79
<i>Afdoening na rogatoir verzoek</i>	73	85
<i>Overgedragen</i>	100	49
<i>Grief afgedaan</i>	115	145

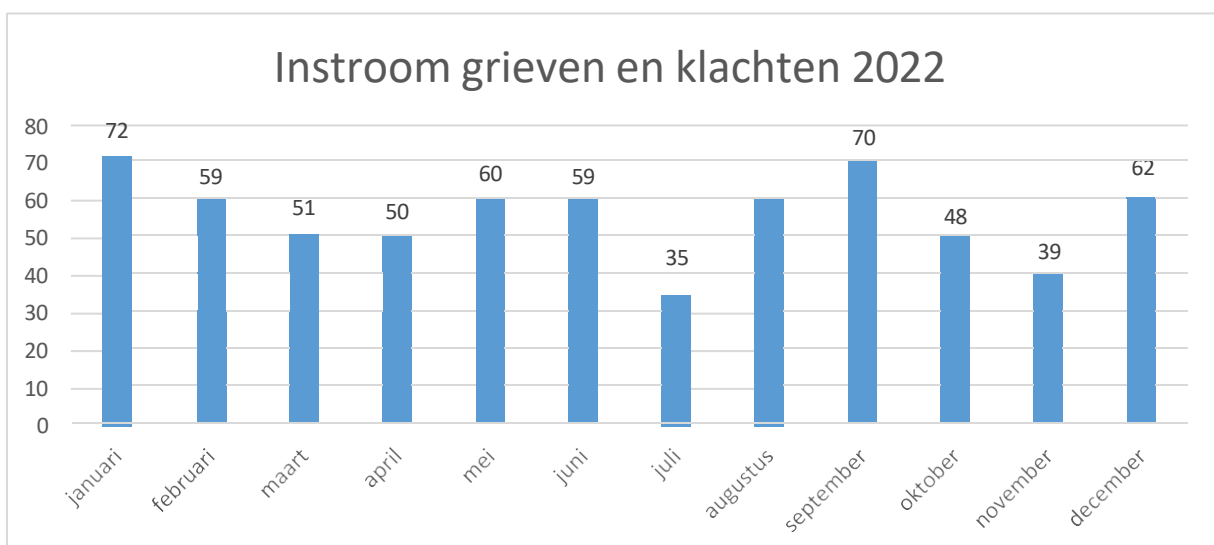
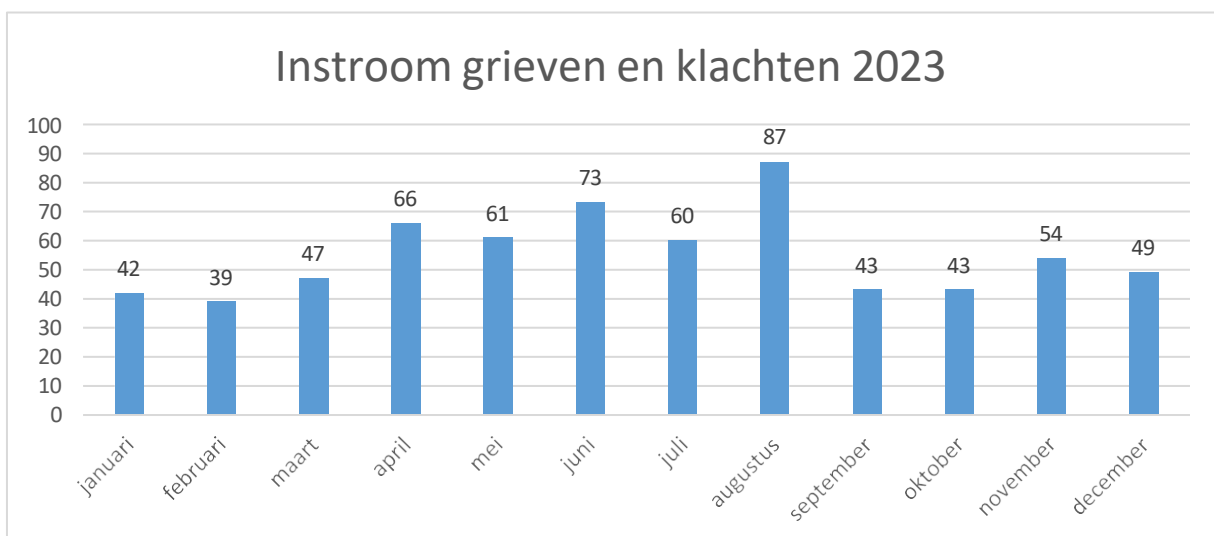
De beslissing “ingetrokken” wordt gebruikt voor grieven en klachten die door de klager worden ingetrokken voorafgaande aan de bemiddeling door de MC. Daarnaast kan deze afdoening ook gebruikt worden in het geval later blijkt dat een klacht dubbel is ingeschreven omdat zowel een gedetineerde als een advocaat een klacht heeft ingediend.

Als de bemiddeling succesvol is geweest over een grief wordt de beslissing “grief afgedaan” in Klaver ingevoerd en in het geval van een klacht “ingetrokken na bemiddeling”. Klagers ontvangen na het gesprek met de MC een kopie van het bemiddelingsformulier MC. Mochten zij zich niet kunnen

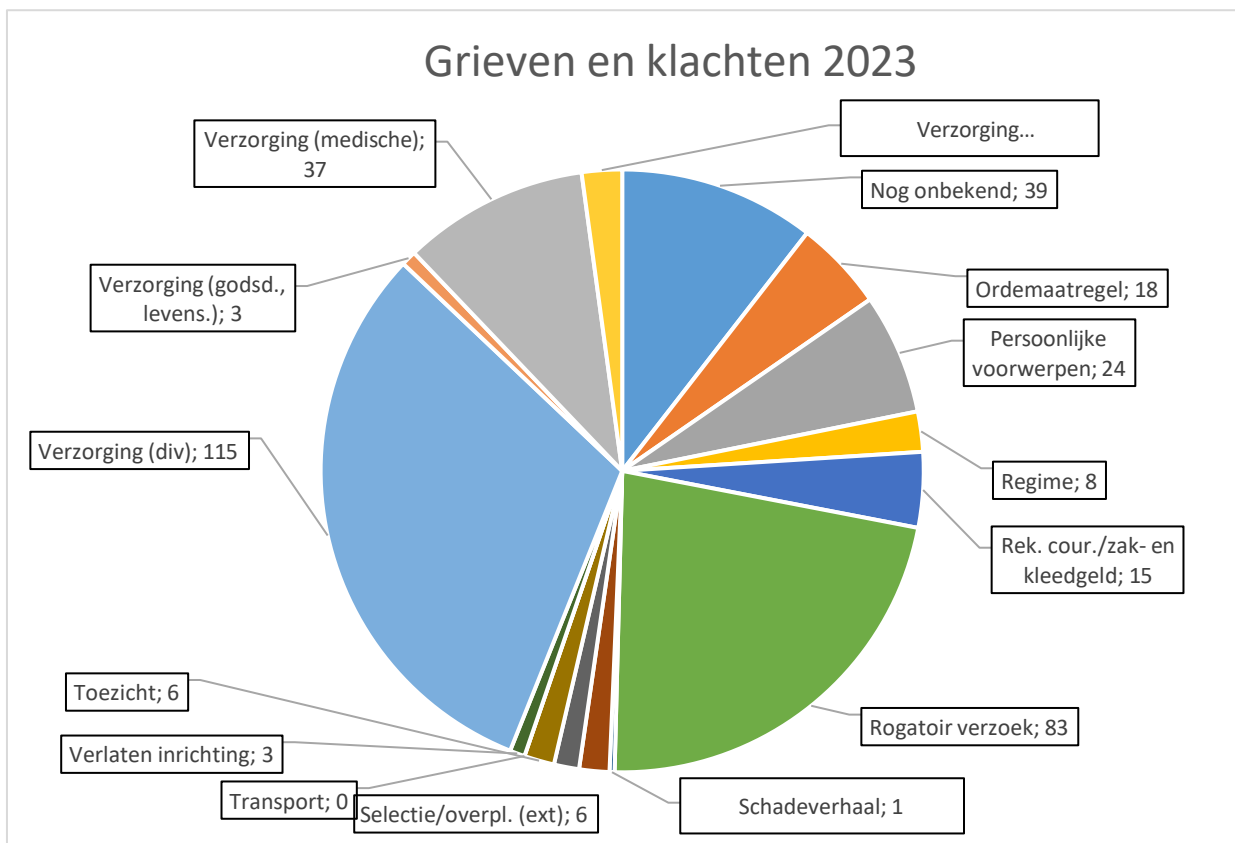
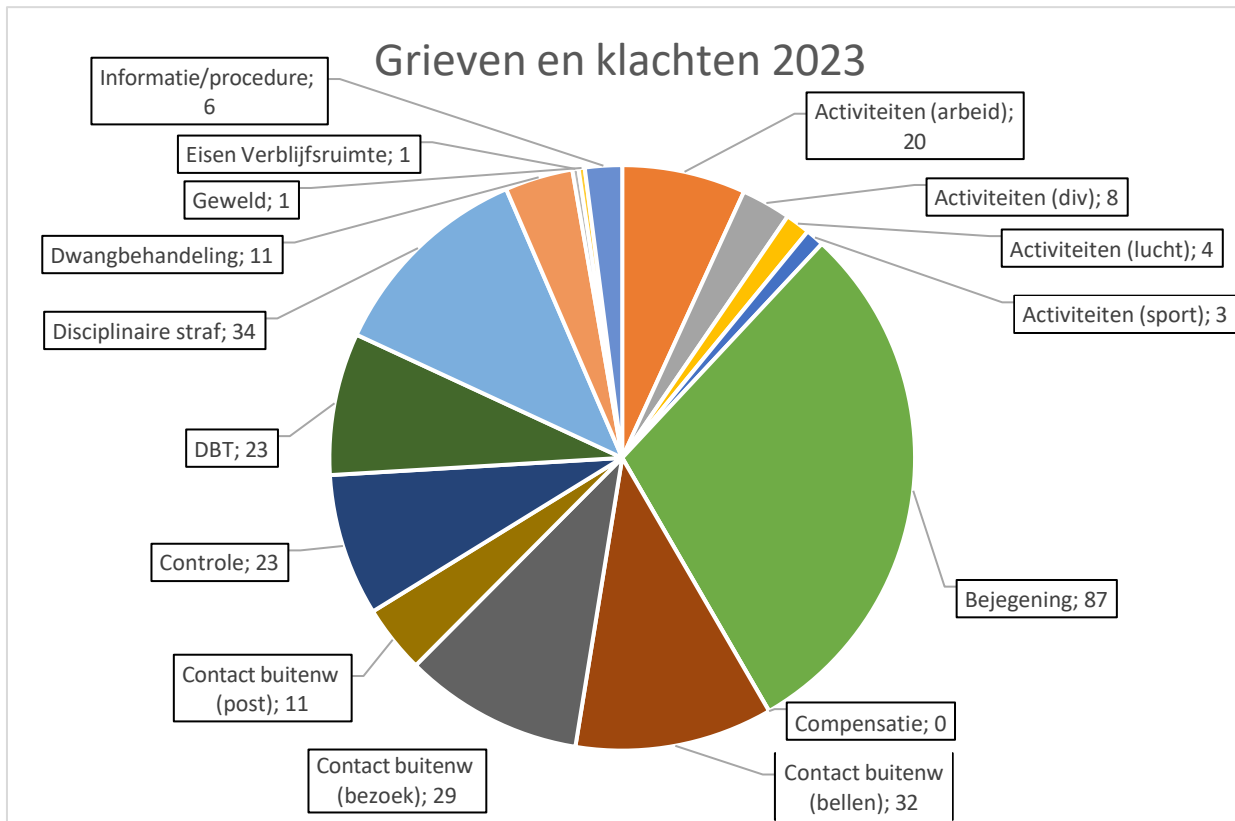
vinden in de uitkomst kunnen zij binnen zeven dagen aangeven de klacht aan de beklagcommissie te willen voorleggen. Uit de cijfers blijkt dat 224 grieven en klachten via bemiddeling door de MC zijn afgedaan.

Hieronder een overzicht over het verloop van de instroom van grieven en klachten 2023 ten opzichte van 2022. Hieruit blijkt dat de instroompieken per jaar verschillend kunnen zijn. De pieken zijn vaak het gevolg van wat er op afdelingen speelt en of er sprake is van een zogenoemde veelklager, die vaak tijdelijk veel klachten achter elkaar indient. In augustus 2023 is er een instroompiek te zien die het gevolg is van een groot aantal klachten over het functioneren van de winkel. Helaas biedt Klaver op dit moment onvoldoende mogelijkheden om bepaalde managementinformatie uit te draaien, zoals hoeveel klachten er per onderwerp per maand werden ingediend. Het filteren kan alleen op manuele en dus tijdrovende wijze plaatsvinden. Vooralsnog wordt volstaan met onderstaande overzichten. Daaronder overzicht over de per onderwerp ingediende klachten in 2023.

Overzicht maandelijks instroom grieven en klachten 2023 ten opzichte van 2022:

Grafieken klachten 2023 per onderwerp (voor de leesbaarheid over twee grafieken verdeeld):

Uit bovenstaande overzichten is net als in voorgaande jaren op te maken dat er een groot aantal grieven/klachten met als onderwerp “bejegening” werd geregistreerd. In de meeste gevallen was een gesprek tussen de MC en klager afdoende om dit soort klachten op te lossen. Andere werden op een beklagzitting gepland omdat klager een beslissing van de beklagcommissie wenste. Veelal kon de beklagcommissie niet anders oordelen dan dat klager niet-ontvankelijk werd verklaard omdat uit vaste jurisprudentie naar voren komt dat er niet over medewerkers van de PI geklaagd kan worden, tenzij blijkt dat het in de inrichting structureel schort aan correcte bejegening. Hiervan is in 2023 niet gebleken.

Ten opzichte van 2022 werd er minder geklaagd over persoonlijke voorwerpen, mogelijk ten gevolge van een duidelijk beleid ten aanzien van bepaalde apparatuur, zoals de Bose radio en spelcomputers. De medisch inhoudelijke klachten werden overgedragen aan het hoofd zorg gelet op artikel 71c van Penitentiaire beginselenwet. Sommige grieven/klachten met als onderwerp verzorging diversen hadden betrekking op de nieuwe wijze van voedselverstrekking (de foodboxen). Over het algemeen werden de foodboxen goed ontvangen maar er waren ook gedetineerden die de inhoud en kwaliteit daarvan onvoldoende vonden. Ook werd een grote hoeveelheid klachten ingediend over het functioneren van de winkel, zoals het doorvoeren van onaangekondigde en tussentijdse prijsverhogingen en het moment van de saldocheck ten opzichte van het bestelmoment. Deze punten heeft de CvT bij de Kerngroep CvT neergelegd om met de DJI-directie te bespreken.

Contacten met de Gedeco

In 2023 heeft de voorzitter in januari en in oktober 2023 met de voorzitters van de Gedeco-mannen en de Gedeco-vrouwen gesproken. De verslagen werden tijdens de vergadering van de CvT besproken.

Aantal medische klachten

De CvT heeft in 2023 minder klachten van medische aard geregistreerd. Dit is mogelijk een gevolg van het toevoegen van extra informatie op het beklagformulier over de wijze van indienen van dergelijke klachten zodat deze beter werden gestroomlijnd. Het bureau CvT hanteerde een doorstuurbeleid gelet op artikel 71c van Penitentiaire beginselenwet. Uit informatie van het hoofd Zorg van de PI Zwolle werd er in 2023 in 23 medisch-inhoudelijke klachten bemiddeld.

3. De toezichthoudende taak

De CvT en de directie van de penitentiaire inrichting kwamen in 2023 elf keer in vergadering bij elkaar. De vergadering werd telkens voorgezeten door de voorzitter en de leden waren in overwegende mate bij de vergaderingen aanwezig. De directie van de penitentiaire inrichting was tijdens de vergaderingen telkens vertegenwoordigd door de directeur of een plaatsvervangend directeur.

In 2023 was de onderlinge samenwerking binnen de CvT – evenals in de voorafgaande jaren – goed en ook de samenwerking met de directie was goed. De informatievoorziening door de directie was toereikend. Van de vergaderingen werden door de secretaris notulen opgemaakt en in de daaropvolgende vergadering vastgesteld. Het eerste deel van de vergadering werd plenair vergaderd en daarna besloten. Tot de vaste agendapunten van de vergaderingen van de Commissie van Toezicht met de directie behoorden onder meer:

1. de opening;
2. de ingekomen stukken;
3. de verslaglegging van de vergadering;
4. de mededelingen van de directie;
5. verslag maandcommissaris;
6. verslag beklagcommissie;

7. punten t.b.v. de klankbordgroep
8. rondvraag (einde plenair deel);
9. wat verder ter tafel komt;
10. sluiting.

De CvT heeft zich tijdens de vergaderingen in 2023 met de directie onder meer laten informeren over:

- Het functioneren van de inrichting en haar populatie en personele wijzigingen en het ziekteverzuim onder de medewerkers;
- De implementatie van de foodboxes (voedselverstrekking);
- Gang van zaken op de terroristenafdeling, waaronder uitvoering van moeder-kind-bezoeken;
- Procedures dwangbehandelingen;
- Vraagstuk aandachtfunctionaris sociale veiligheid;
- Telio storing telefoon;
- Het functioneren van de winkel;
- De postprocedure n.a.v. klachten over geopende geprivilegieerde post;
- Overige gedetineerdenzaken.

4. De adviestaak

Procedure inkomende post

De CvT heeft de directie verzocht – naar aanleiding van klachten van meerdere gedetineerden – om de procedure van het uitreiken van geprivilegieerde poststukken nader te bezien en waar nodig aan te passen. In sommige gevallen bleek de uitreikprocedure onvoldoende controleerbaar wegens gebrek aan documentatie en dit leidde in een paar gevallen tot gegrondverklaring van de klacht. De CvT heeft geadviseerd de wijze van uitreiken van poststukken te documenteren en in een procedurebeschrijving vast te leggen.

5. De bemiddelingstaak

De leden van de CvT treden aan de hand van een vastgesteld rooster, bij toerbeurt op als maandcommissaris en bezoeken de PI Zwolle. In verband met het lidmaatschap van de beklagcommissie zijn de voorzitter en plaatsvervangend voorzitters daarvan vrijgesteld om de bemiddelings- en de rechtspraakfunctie van de CvT uitdrukkelijk van elkaar te onderscheiden. De MC's hebben de inrichting in 2023 tweemaal per maand bezocht en de door de gedetineerden ingediende klachten en bemiddelingsverzoeken zelfstandig afgehandeld. De MC's spraken eerst met de gedetineerden en daarna met een lid van de directie en/of een juridisch medewerker. Dit leidde tot een goed inzicht in de gepresenteerde problematiek. Van de afwikkeling van de bemiddeling werden de gedetineerden zo spoedig mogelijk schriftelijk geïnformeerd. De MC's hebben van zijn/haar bevindingen steeds een verslag opgemaakt dat tijdens de eerstvolgende vergadering werd besproken. De bemiddelende rol van de MC's blijft een belangrijke wijze van het afdoen van klachten en grieven. Het bieden van een luisterend oor kan in veel gevallen al voldoende zijn voor de betreffende gedetineerde, soms kon volstaan worden met het doorgeven aan de directie van een bepaald signaal van de gedetineerde en soms was de interventie van de MC voldoende om tot een vergelijk tussen de gedetineerde en de directie te komen. Natuurlijk waren niet alle bemiddelingsgesprekken succesvol: in die gevallen is de betreffende grief of klacht doorgezet naar de beklagcommissie.

In het algemeen kan worden opgemerkt dat de MC's met regelmaat vragen en klachten te beantwoorden kregen over:

- bejegening door PIW-ers;

- het niet voortvarend handelen van de casemanager;
- de levering door de winkel;
- eigendommen die zijn kwijtgeraakt;
- afschrijvingen van de rekening-courant;
- het niet doorgaan van activiteiten.

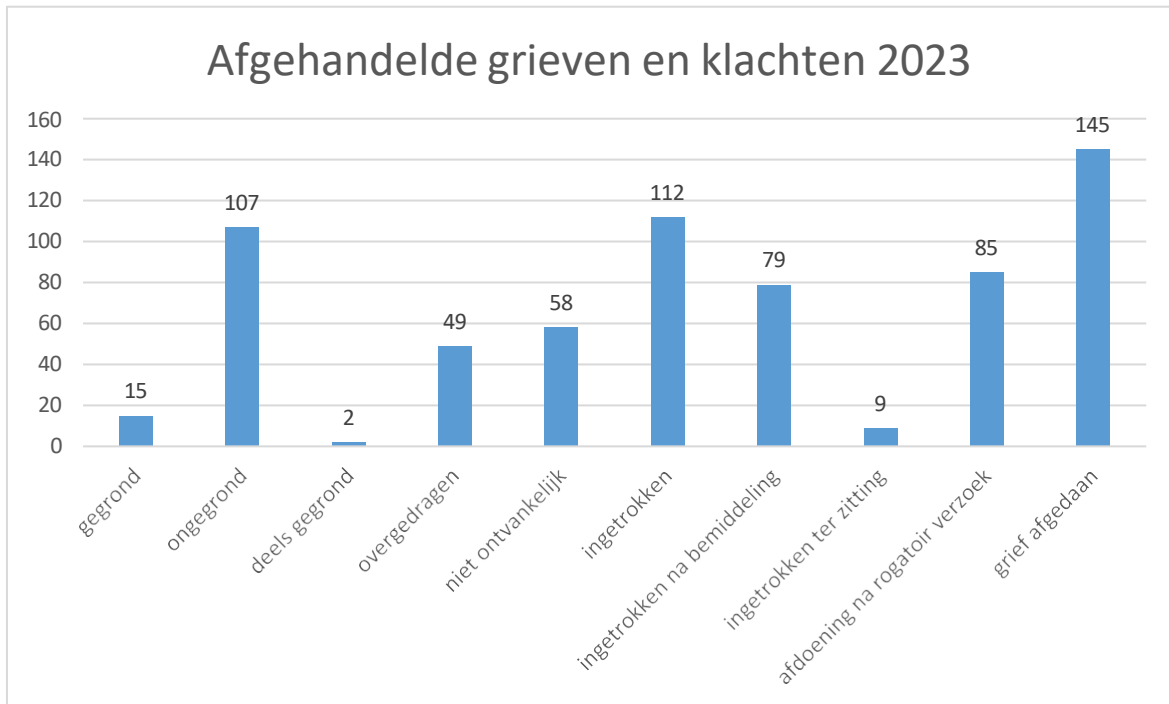
6. De rechtsprekende taak

De beklagcommissie heeft in 2023 22 maal zitting gehouden, waarvan 1 zitting in het teken stond van verzoeken tot rogatoir horen. De CvT heeft ervoor gekozen de beklagzaken meervoudig te behandelen. In 2023 werd de beklagcommissie van de maandagzittingen voorgezeten door mevrouw Rump, die van de vrijdagzittingen door de heer Schimmel. De heer Pos werd incidenteel ingeroosterd bij verhindering van een voorzitter en voor een enkelvoudige zitting ten behoeve van rogatoir horen van een gedetineerde. Aan de hand van een rooster waren er bij toerbeurt twee andere commissieleden lid van de beklagcommissie. De beklagcommissie werd ondersteund door de secretaris. Klager en eventueel zijn/haar advocaat alsook de directie werden uitgenodigd voor een mondelinge behandeling van de klacht. In principe werden de klachten ter zitting mondeling afgedaan. Als de beklagcommissie meer tijd nodig had deed zij schriftelijk uitspraak. Ook in 2023 hebben meerdere gedetineerden ervoor gekozen zich bij de behandeling van hun beklag te laten bijstaan door een advocaat. In 2023 zijn klachten die eenvoudig van aard waren of in aanmerking kwamen om kennelijk niet-ontvankelijk dan wel kennelijk ongegrond te worden verklaard, enkelvoudig en schriftelijk afgedaan.

Gedurende het verslagjaar heeft de CvT met belangstelling kennisgenomen van de uitspraken van de RSJ. Deze werden in de vergadering besproken.

In het verslagjaar 2023, zoals ook in eerdere jaren, heeft de afhandeling de klachten en grieven over het algemeen meer dan 60 dagen geduurd. Dit is een landelijk beeld en staat dus niet op zichzelf. Van de 664 in 2023 afgedane klachten en grieven was de termijn van 201 langer dan 60 dagen. De klachten die op een beklagzitting werden behandeld stonden langer open dan klachten waarin de bemiddeling succesvol was. Ten aanzien van de klachtafhandeling door de beklagcommissie zijn hier meerdere oorzaken voor aan te wijzen. Dat steeds vaker een advocaat een gedetineerde bijstaat is geen trend meer maar een veel voorkomende standaard. Dit kan leiden tot een maand of meer uitstel van de behandeling omdat de advocaat niet op korte termijn beschikbaar is om de beklagzitting bij te wonen. Ook heeft een overplaatsing van klager gevolgen voor de doorlooptijd, omdat klager op zijn klacht rogatoir gehoord moet worden door de Commissie van Toezicht verbonden aan de inrichting waar klager op dat moment verblijft. Verder is het niet altijd mogelijk om een klacht waarbij bemiddeling niet is geslaagd snel op een beklagzitting te plannen. Sinds de inwerkingtreding van de Veegwet kan de maandcommissaris die heeft bemiddeld in die gevallen namelijk geen deel uitmaken van de beklagcommissie, waardoor sommige klachten pas later op een zitting kunnen worden gepland.

Hieronder het overzicht van de afgehandelde klachten en de beslissingen 2023. Daaronder een overzicht van de doorlooptermijnen van de CvT.

Overzicht doorlooptermijn Commissie van Toezicht PI 2022 – 2023:

Jaartal	Doorloop termijnen in dagen							
	Instroom	Uitstroom	0-10	11-30	31-40	41-50	51-60	>60
2022	660	729	137	166	73	52	34	267
2023	664	661	71	168	72	91	58	201

7. Overige vermeldingswaardige activiteiten en gebeurtenissen

Na de roerige coronajaren en grootschalige verbouwingsactiviteiten kan geconcludeerd worden dat 2023 in het teken stond van herstel. De instroom van nieuw personeel heeft merkbaar voor een positieve nieuwe wind gezorgd. Het thema grensoverschrijdend gedrag heeft landelijk veel stof doen opwaaien. De CvT is zich bewust van de signalerende rol die zij heeft. Tot nu toe heeft zij geen signalen ontvangen dat zich binnen de PI Zwolle onwenselijke situaties voordoen waarbij sprake is van grensoverschrijdend gedrag. Dat neemt niet weg dat de leden hiervoor aandacht zullen blijven hebben omdat de kwetsbaarheid van gedetineerden niet onderschat mag worden. De diversiteit van de populatie van de PI Zwolle wordt hierbij in ogenschouw gehouden. De CvT volgt de ontwikkelingen over het verder invulling geven aan de portefeuille sociale veiligheid. In eerste instantie ziet de CvT het waarborgen hiervan als een gezamenlijke taak.

In 2023 was een aantal niet-Nederlands sprekende gedetineerden in de PI Zwolle gedetineerd. Deze dienden met grote regelmaat klachten in die eerst moesten worden vertaald alvorens deze in behandeling konden worden genomen. Dit had een nadelig effect op de doorlooptijden omdat het aanvragen van vertalingen en tolken een langere behandeltijd met zich meebracht.

8. Conclusies en aanbevelingen

De Commissie van Toezicht heeft haar werk ook in het afgelopen jaar op adequate wijze en in goede harmonie kunnen vervullen. De verstandhouding met de directie van de inrichting is zonder meer goed te noemen en de leden van de Commissie van Toezicht hebben het werk met betrokkenheid en plezier verricht.

De Commissie van Toezicht concludeert dat de PI Zwolle in 2023 zoveel als mogelijk met de ter beschikking staande middelen heeft zorg gedragen voor goede materiële en sociale omstandigheden voor de gedetineerden.

Ook is in het verslagjaar het beleid binnen de kaders van de penitentiaire wet- en regelgeving uitgevoerd. De Commissie van Toezicht concludeert dit op basis van de aard van de ingediende klachten, op hetgeen in gesprekken met de gedetineerden naar voren is gekomen en op basis van de mededelingen van de directie.

Dit jaarverslag werd samengesteld door de voorzitter en secretaris van de Commissie van Toezicht bij de PI Zwolle en vastgesteld ter vergadering van 26 februari 2024.